

Oikeusministeriölle

Oikeusministeriö asetti 24 päivänä maaliskuuta 2004 työryhmän, jonka tehtäväksi annettiin selvittää ryhmäkanteen käyttömahdollisuudet. Työryhmän oli

- arvioitava aikaisemman valmistelun sekä tapahtuneen ulkomaisen ja kansallisen kehityksen pohjalta tarve ja mahdollisuudet ryhmäkanteen käyttöön;
- tarkasteltava ryhmäkanteen käytettävyyttä erityisesti kuluttajankauppaa ja ympäristövahinkoja koskeissa asioissa;
- pohdittava tarvetta menettelyyn muissa asiaryhmissä ja harkittava, olisiko menettely käytettävissä kaikissa riita-asioissa vai ainoastaan tietyissä asiaryhmissä;
- selvitettävä, millaisten yhteisten riitakysymysten ja vaatimusten käsittelyyn ryhmäkanteen soveltuu nykyisen vahingonkorvauslainsäädännön ja -käytännön pohjalta;
- tarkasteltava sen määräytymistä, keitä henkilöitä annettava ratkaisu koskisi ja miten oikeudenkäynnin kustannukset tulisi kattaa ja korvata;
- selvitettävä, mitä mahdollisia ongelmia ryhmäkannemenettelyyn voisi liittyä ja miten niitä voidaan torjua.

Työryhmän oli pidettävä lähtökohtana sitä, että ryhmäkanteen voisivat panna vireille yksityiset henkilöt, eri edunvalvontajärjestöt tai toimivaltaiset viranomaiset. Työryhmän oli tarpeellisessa laajuudessa tarkasteltava Ruotsin laissa (lag (2002:599) om grupprättegång ja lag (2002:600) om ändring i miljöbalken) asioiden käsittelemiseksi omaksuttujen järjestelyjen soveltuvuutta Suomen oikeuteen. Työryhmän tehtävänä ei ollut valmistella säännösehdotuksia.

Työryhmän puheenjohtajaksi kutsuttiin oikeusneuvos, nyttemmin hovioikeuden presidentti Mikko Könkkölä Vaasan hovioikeudesta ja jäseniksi lakiasiainjohtaja Anne Leppälä-Nilsson Kesko Oyj:stä, osastopäällikkö Leena Linnainmaa Keskuskauppakamarista, lainsäädäntöneuvos, nyttemmin vanhempi oikeussihteeri Iiro Liukkonen korkeimmasta oikeudesta, oikeustieteen kandidaatti Sakari Niemelä Suomen luonnonsuojeluliitosta, johtaja Anja Peltonen kuluttajavirastosta, asianajaja Pekka Puhakka asianajotoimisto Hammarström Puhakka Partners Oy:stä, johtava lakimies Tuula Sario Suomen Kuluttajaliitto r.y:stä ja lakimies Arjo Suonperä Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK:sta. Työryhmän sihteereiksi määrättiin lainsäädäntösihteeri, nyttemmin julkinen oikeusavustaja Marjo Kurki Kotkan oikeusaputoimistosta ja erityisasiantuntija Sakari Laukkanen oikeusministeriöstä.

Työryhmä kuuli 18 päivänä lokakuuta 2004 asiantuntijana Nokia Oyj:n lakiasiainjohtajaa Richard W. Stimsonia.

Työryhmä piti 15 päivänä marraskuuta 2004 kuulemistilaisuuden, jossa työryhmä kuuli seuraavia asiantuntijoita: markkinaoikeustuomari Pertti Virtasta Markkinaoikeudesta, professori Erkki Aurejärveä, professori Mika Hemmoa, professori Erkki Holloa, professori Vesa Kanniaista ja professori Vesa Majamaata Helsingin yliopistosta, lakimies Olli Laurilaa Rahoitustarkastuksesta, puheenjohtaja Pauli Ståhlbergia Kuluttajavalituslautakunnasta, asiantuntija Satu Kouvalaista Arvopaperilautakunnasta, vahinkovakuutuspäällikkö Hannu Ijästä Vakuutusyhtiöiden Keskusliitosta, johtaja Irene Luukkosta Kuluttajien vakuutustoimistosta, asiantuntija Jukka Luokkamäkeä Elinkeinoelämän keskusliitosta, toimitusjohtaja Markku Savikkoa Arvopaperivälittäjien yhdistyksestä sekä asianajaja Ilkka Aalto-Setälää ja asianajaja Jukka Peltosta.

Työryhmä teki 19 päivänä marraskuuta 2004 vierailun Ruotsiin perehtyäkseen toimeksiannon edellyttämällä tavalla Ruotsin ryhmäkannelainsäädäntöön. Työryhmä vieraili Ruotsin oikeusministeriössä ja tapasi rättschef Sten Anderssonin, ryhmäkannelainsäädännön valmistelusta vastanneen, nykyisin radion ja TV:n tarkastuslautakunnan johtajana työskentelevän Cecilia Renforsin sekä ämnesråd Magnus Medinin. Asianajotoimisto Bratt & Feinsilberissä työryhmä tapasi asianajajat Percy Brattin ja Karl Harlingin,

kuluttaja-asiamiehen virastossa kuluttaja-asiamies Marianne Åbyhammarin sekä asianajotoimisto Hammarskiöld & Co:ssa asianajajat Ylva Lindqvistin ja Peder Hammarskiöldin, Ruotsin pankkiyhdistyksen lakimiehen Lars Rutbergin, Atlas CopCo AB:n varatoimitusjohtaja Håkan Osvaldin sekä Ruotsin elinkeinoelämän osastopäällikön Jan Perssonin.

Työryhmän tuli saada työnsä päätökseen 31 päivänä lokakuuta 2004 mennessä. Oikeusministeriö pidensi työryhmän määräaikaa 31 päivään tammikuuta 2005 saakka. Työryhmä on kokoontunut 12 kertaa.

Saatuaan työnsä päätökseen työryhmä kunnioittaen luovuttaa mietintönsä oikeusministeriölle.

Helsingissä 1 päivänä huhtikuuta 2005

Mikko Könkkölä

Anne Leppälä-Nilsson

Leena Linnainmaa

Iiro Liukkonen

Sakari Niemelä

Anja Peltonen

Pekka Puhakka

Tuula Sario

Arjo Suonperä

Marjo Kurki

Sakari Laukkanen